

at det saa ikke var noget Hav. Men vi tale jo ogsaa om Nordsøen, og man kunde da lige saa vel betragte det paa lignende Vis, men for Nordsøens Vedkommende har man ikke gjort sig skyldig i nogen Fejltagelse, hvilket man derimod har gjort med Hensyn til Østersøen. Og da der lever omtrent $\frac{1}{10}$ af alle Danmarks Fiskere paa Bornholm, er det ikke ganske uden Betydning, hvorledes de blive stillede her ved dette Lovforslag. Man kunde vel sige til dem: Ja, I ere jo Havfiskere ogsaa ligesom de andre; skaf jer Baade saa store, at I kunne faa Tilskud direkte fra Statskassen. Men det vilde jo være en stor Fejl at gøre sig skyldig i at mane Fiskerne til at anskaffe kostbarere Redskaber end fornødent til deres Erhverv. Paa Bornholm have Forholdene stillet sig saaledes i de senere Aar, at de sikkert have Brug for at øve al den Økonomi og Sparsommelighed, som de ere i Stand til, for at Fiskeriet kan blive et nogenlunde ordentligt Erhverv for dem. Derfor kan der slet ikke være Tale om dette. Det største Antal af de Baade, de have at fiske med paa Bornholm, er Baade til Værdier af 1,000 til 1,500 Kr., og det er klart nok, at dersom de skulle have nogen Støtte gennem de af Flertallet foreslaaede Lovbestemmelser, skulle de have den gennem Laaneforeningerne og kunne ikke faa den paa anden Maade. Disse Bestemmelser kan jeg derfor ikke give min Tilslutning. Fiskeriet for Bornholms Vedkommende har i en Del Aar været daarligt; men det har tidligere været godt, og det kan jo blive godt igen.

For øvrigt vide vi jo alle sammen, at det kan ikke nytte noget, at man siger til Fiskerne: Forlad dette Sted, hvor I nu ere, og hvor I have eders Erhverv, og tag hen til andre Steder, hvor det er bedre. Det kan ikke nytte, at jeg f. Eks. siger til bornholmske Fiskere: Flyt I til Esbjerg, der kunne I faa noget; I kunne se, at Regeringen har sin Opmærksomhed først og sidst henledet paa Esbjerg, det er det Sted, hvor Fiskeriet rigtigt skal udfolde sig i al sin Herlighed; ty I derhen, thi der kunne I faa Støtte, men blive I paa Bornholm, kunne I passe eder selv. Det kunde ikke nytte noget, om jeg sagde det til dem, thi det vilde ikke blive virkeliggjort; de blive paa de Steder, hvor de ere, og de søge Næring der, saa godt de kunne. Og det vil maaske alligevel ogsaa være lidt tvivlsomt, om man kan lave denne Lov saaledes, at alle vore Fiskere flytte til Esbjerg. Jeg tror ganske vist, at det

særede Medlem for Esbjerg ikke vil synes ilde om det, men det vilde vist alligevel være for meget af det gode. Ja, nu faa vi jo med Tiden en Havn ved Skagen -- vi have jo allerede en ved Frederikshavn -- og derhen ville ogsaa nok en hel Del Fiskere søge, og det kan for saa vidt være meget godt, men det hjælper ikke Fiskerne rundt omkring i Landet. Vi kunne altsaa, som jeg gjorde opmærksom paa, sige, at det er den allerstørste Del af Danmarks Fiskere -- nemlig alle Fiskerne med Undtagelse af dem, der bo i Esbjerg og paa Fanø -- som ville søge mindre Laan; de have jo ikke Brug for større Laan, og derfor søge de kun de mindre Laan, som de have Brug for. De skulle altsaa henvende sig til Laaneforeningerne, og det kan være tvivlsomt nok, om disse kunne dannes, og under alle Omstændigheder er det givet, at de Laan, de faa der, ere mere kostbare.

Jeg har, som sagt, af disse Grunde, for ikke i denne Henseende at gøre Skel, og for, som jeg mener, at øve Retfærdighed og tage Hensyn til alle Fiskere, ment, at man ikke, som Udvalget har foreslaaet, bør gaa ned til 3,000 Kroners Værdi for direkte Laan, men at man i det mindste bør gaa ned til det, jeg har foreslaaet, 1,500 Kr. Jeg vilde hellere være gaaet ned til 1,000 Kr., men jeg er standset ved de 1,500 Kr. i den Forvisning, at en hel Del Fiskere rundt omkring inden for Skagen ville kunne faa Brug for disse Laan, ogsaa af den Grund, at saa rækker det ene det andet; saa kunne Fiskerne af Laaneforeningerne faa Laan paa op til 1,500 Kr., og skulle de have Laan ud over dette Beløb, kunne de gaa til direkte Laan af Statskassen. Nu er der et Hul, der er dette Hul fra 1,500 Kr. til 3,000 Kr.; hvor skulle de, som have Baade, her faa Hjælp, de ere jo aldeles lukkede ude derfra. (Afbyrdelse). Der er nogen, der protesterer, hører jeg, og jeg glæder mig over at kunne faa Oplysning om, hvor de skulle faa den Hjælp og Støtte, som de behøve til deres Baade. Jeg har nok hørt en enkelt Ytring om, at hver Fisker kunde faa 1,500 Kr. som Laan efter Laaneforeningens Bestemmelse. Ja, lad os nu se, om der virkelig er nogen, som vil faa dette; det vil vist vise sig at være en Fejltagelse. Herefter skulde et Baadeselskab, f. Eks. paa tre Mand, kunne faa et Laan af Laaneforeningen paa indtil 4,500 Kr., og saa kunde de ogsaa ad denne Vej faa Laan til en stor Baad. Men det er slet ikke Meningen med det, og det vil ikke